

Stærsti samdeilir

Dæmi. Finndu stærsta samdeili talnanna 10 og 15.

Lausn: Stærsta talan sem gengur bæði upp í 10 og 15 er 5.

Hér er hins vegar aðferð til að finna stærsta samdeili tveggja talna:

- 1. skref.** Frumpáttuðu báðar tölurnar og ritaðu mengi frumpátta hvorrar tölu.
- 2. skref.** Finndu sniðmengi frumpáttamengjanna.
- 3. skref.** Margfaldaðu saman frumpættina í sniðmenginu og settu þann veldisvísi á hvern frumpátt sem er lægri veldisvísir hans í frumpáttun upphaflegu talnanna.

Dæmi. Finndu stærsta samdeili talnanna 120 og 84.

Lausn:

1. skref. $120 = 2^3 \cdot 3 \cdot 5$. Frumpáttamengi = $\{2, 3, 5\}$.

$84 = 2^2 \cdot 3 \cdot 7$. Frumpáttamengi = $\{2, 3, 7\}$.

2. skref. Sniðmengi frumpáttamengjanna er $\{2, 3\}$.

3. skref. Stærsti samdeilirinn er $2^2 \cdot 3 = 12$ (Lægri veldisvísirinn á frumpættinum 2 var 2).

Samnefnari

er fundinn með því að finna minnsta samfeldi talna.

Hér er aðferð til að finna minnsta samfeldi tveggja talna.

1. skref. Frumpáttaðu báðar tölurnar og ritaðu mengi frumpátta hvorrar tölu.

2. skref. Finndu sammengi frumpáttamengjanna.

3. skref. Margfaldaðu saman frumpættina í sammenginu og settu þann veldisvísi á hvern frumpátt sem er hærrí veldisvísir hans í frumpáttun upphaflegu talnanna.

Dæmi. Finndu minnsta samfeldi talnanna 120 og 84.

Lausn:

1. skref. $120 = 2^3 \cdot 3 \cdot 5$ Frumpáttamengi = $\{2, 3, 5\}$

$84 = 2^2 \cdot 3 \cdot 7$. Frumpáttamengi = $\{2, 3, 7\}$.

2. skref. Sammengi frumpáttamengjanna er $\{2, 3, 5, 7\}$.

3. skref. Minnsta samfeldi talnanna er þá $2^3 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7 = 840$ (Hærrí veldisvísirinn á frumpættinum 2 var 3).